

PREVENTIVNÍ PROGRAM 2026/2027

Motto: „**Jestli najdeš v životě cestu bez překážek,
určitě nikam nevede.**“

Arthur C. Clarke

1. Základní údaje o škole

Název organizace: Základní škola Mnichovo Hradiště, Studentská 895, příspěvk. organizace

Sídlo: Studentská 895, 295 01 Mnichovo Hradiště

IČO: 70989028

Zřizovatel: Město Mnichovo Hradiště

Vedení školy: Mgr. Vladimír Čermák – ředitel školy

Mgr. Ivana Průšková – zástupce ředitele pro 1. stupeň

Mgr. Dana Trpková – zástupce ředitele pro 2. stupeň

Školní poradenské pracoviště: Mgr. Jana Honců – výchovný poradce

Mgr. Miroslava Kuchrýková – metodik prevence

Mgr. Adéla Šimková – speciální pedagog

Mgr. Pavla Prokopová – sociální pedagog

Kontakt: telefon: 326 771 890, 731 518 526

e-mail: skola@2zsmh.cz

web: <https://2zsmh.cz/>

1.1 Charakteristika školy

ZŠ Studentská Mnichovo Hradiště je středně velká škola. Je to úplná škola s devíti postupovými ročníky. Značná část žáků do školy dojíždí z okolních obcí a vesnic, neboť škola je jednou ze spádových škol pro okolní neúplné školy. Výuka probíhá celkem ve třech budovách. Hlavní budova školy se nachází v klidném prostředí, je obklopena parkem a vlastním sportovním areálem mimo hlavní komunikaci, což umožňuje zajistit bezpečnost dětí i pohybové aktivity v rámci vyučování. V druhé budově školy na Masarykově náměstí je umístěna část 1. stupně (1. – 3. ročník) a školní družina.

Součástí ZŠ Studentská jsou i dvě třídy 1. stupně detašované do budovy ve Veselé, místní části města. V těchto třídách probíhá výuka podle malotřídní koncepce od 1. do 5. ročníku.

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogických pracovníků
ZŠ – 1.stupeň	13	300	31
ZŠ – 2.stupeň	12	303	30

2. Analýza současného stavu z hlediska rizikového chování

Preventivní program vychází ze Školní preventivní strategie.

Riziková místa – Vzhledem k věku a počtu žáků je za nejrizikovější považována hlavní budova, kolem které se zároveň nachází některá riziková místa. Patří mezi ně zadní vchod školy a jeho okolí, šatny a WC. Problematickými jsou polední přestávky, kdy se žáci pohybují v okolí školy, v přilehlém parku a ve městě. Ve spolupráci s Městskou policií byla tato problematická místa zmapována a v rámci možností je příslušníci MP kontrolují. Třídní učitelé pravidelně informují žáky o bezpečném chování během poledních přestávek.

Skladba dětí – Mezi žáky není výrazný podíl dětí z méně sociálně a kulturně podnětného a ekonomicky nedostatečně zajištěného rodinného prostředí.

Rizikové chování a kriminalita – Kriminalita dětí a mládeže v Mnichově Hradišti není hromadným jevem, jedná se o ojedinělé případy. Dosavadní přestupky ve škole se týkaly drobných krádeží, kouření v okolí školy, individuálních případů šikany mezi spolužáky, drobného ničení školního majetku a nevhodného chování k vyučujícím.

Schránka důvěry – Schránka důvěry se nachází v mezipatře vedle kabinetu ŠPP, kde je přístupná všem a zároveň splňuje částečnou anonymitu. Schránku zajišťuje výchovná poradkyně a v pravidelných intervalech ji kontroluje. Zároveň škola pracuje na zprovoznění online verze schránky důvěry, která bude zprovozněna během prvního pololetí školního roku 2026/2027.

3. Cíle

Cíle preventivního programu naší školy vycházejí z reálných potřeb žáků i pedagogů a zaměřují se především na vytváření bezpečného a vstřícného prostředí.

3.1 Dlouhodobé cíle

- Spoluvytvářet pozitivní a bezpečné klima školy.
- Usnadnit novým žákům adaptaci na nové prostředí a podpořit jejich začlenění do třídního kolektivu.
- Snižovat míru vysoké omluvené i neomluvené absence.

3.1 Krátkodobé cíle

- Motivovat a podporovat zapojení žáků do života školy (školní parlament).
- Nadále pravidelně využívat třídnické hodiny k rozvoji vztahů a řešení aktuálních témat v kolektivech 4.-9.ročníků.
- Nadále realizovat programy primární prevence se zaměřením na včasné podchycení rizikového chování.
- Systematicky mapovat aktuální sociální klima ve třídách a potřeby žáků i pedagogů v oblasti primární prevence.
- Prohlubovat spolupráci s dalšími organizacemi a institucemi, které jsou zaměřeny na podporu rodin či prevenci rizikového chování.
- Proškolit pedagogický sbor v oblasti prevence šikany.
- Nadále podporovat sdílení osvědčených preventivních aktivit mezi pedagogy.

4. Primární prevence ve výuce

V ŠVP jsou popsány oblasti týkající se prevence rizikového chování a ty jsou dále zakomponovány do tematických plánů jednotlivých předmětů.

V rámci specifické prevence se zaměřujeme na daná témata dle ročníků následovně:

Oblast prevence	1.-3.roč.	4.-5.roč.	6.-9.roč.
Záškoláctví	•	•	•
Šikana	•	•	•
Rizikové sporty/doprava		•	•
Rasismus/xenofobie	•	•	•
Kyberšikana		•	•
Sexuální rizik. násilí		•	•
Závislosti		•	•
Poruchy příjmu potravy/sebepoškozování			•

Mimo to se škola v rámci specifické prevence zaměřuje na strategii předcházení školnímu neúspěchu a na doučování žáků ohrožených školním neúspěchem. Zároveň se žáci účastní preventivních programů pořádaných školou, ale i externími organizacemi. Například ve spolupráci s organizací SEMIRAMIS-Lexus (centrum primární prevence) probíhají ve 4.-9. ročnících programy dlouhodobé primární prevence rizikového chování.

Nespecifická prevence:

- Komunitní kruhy
- Třídnické hodiny pravidelně řazené v rozvrhu od 4.ročníku
- Zájmové kroužky – mažoretky, keramika, akademie mladých záchranářů, počítače
- Školní parlament a jejich akce pro školu
- Adaptační pobyty pro žáky 6.ročníků
- Sportovní kurzy
- Pobyty v přírodě
- Projektové dny
- Školní výlety

5. Bloky primární prevence

SEMIRAMIS-LAXUS – Centrum primární prevence – Programy dlouhodobé primární prevence
rizikového chování pro 4. – 9. ročník

Třídnické hodiny pravidelně zařazené v rozvrhu od 4.ročníku

6. SWOT analýza

Škola disponuje SWOT analýzou, která je součástí Strategického plánu rozvoje školy 2022-2028. Je využívána jako nástroj strategického řízení a plánování rozvoje.

7. Monitoring a evaluace

Dotazník KLIMA ŠKOLY – reflexe dotazníku – viz webové stránky školy www.2zsmh.cz

Jako podklady ke zpracování hodnocení budou sloužit:

- Vlastní vyhodnocování – dotazník sociálního klimatu třídy třídních učitelů a ŠPP
- Komunitní kruhy
- SWOT analýza

Hodnocení – co se povedlo

- Pravidelné třídnické hodiny
- Pravidelné setkávání třídních učitelů nad tématy TH
- Každoroční adaptační kurzy 6.ročníku
- Setkávání 4.-9.tříd s lektory organizace Semiramis-Lexus (2x ročně)
- Navázání spolupráce s dalšími organizacemi/zařízeními (Nizkopráh MH, Maják)
- Realizace přednášek v rámci prevence rizikového chování
- Projekty školního parlamentu
- Projekty nejmladších školáků a ŠD cílené na propojení žáků napříč ročníky

8. Legislativa

Strategie a akční plány

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji na období 2022–2027 a Akční plán realizace školské primární prevence

Zákony

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (platný, ve znění aktuálních novelizací)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (rovněž platný s novelami)
- Zákon č. 109/2002 Sb. – o ústavní výchově a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí; Zákon č. 242/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb.
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládež

Vyhlášky

- Vyhláška č. 72/2005 Sb. - Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních + vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. – o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků + Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných + Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb.

Metodické pokyny a doporučení

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování + přílohy
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování

- Metodické doporučení pro práci s individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MSMT-780/2024-1)
- Metodické doporučení pro školy a školská zařízení Spolupráce škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži Č.j. MSMT-6167/2025-1)

9. Krizové plány

ŠIKANA

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků, které se v čase opakuje a je založeno na vědomé, záměrné a úmyslné snaze ublížit fyzicky, emocionálně nebo sociálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností obětí, nepříjemností útoku pro oběť.

Doporučený postup při zjištění šikany

Vyšetřování počáteční šikany:

1. Při podezření na šikanu je nutné rychlé předávání informací mezi vyučujícími (svědek + další kolega + třídní učitel + metodik prevence)
2. Provést rozhovor s informátory, kteří šikanu oznámili (TU/ŠMP).
3. Rozhovor s oběťmi.
4. Provést rozhovory se svědky. Můžeme provést i konfrontaci svědků, nikdy však konfrontaci oběti a agresorů případně svědků a agresorů.
5. Provést rozhovor s agresory případně jejich konfrontaci.
6. Informování rodičů.
7. Nástin konkrétního řešení – další kroky v rámci školy – TH/odborní pracovníci, program pro třídu
8. Celý proces je nutné doplnit zápisem.

Vyšetřování pokročilé šikany

1. Zajistit ochranu obětem.
2. Žáka dopravit mimo dosah agrese.
3. V zájmu zabránění pokračování agrese přivolat další pracovníky.
4. Odvést oběti do bezpečí.
5. Zajistit, aby se agresori nedomlouvali.
6. Informovat školního metodika prevence, třídního učitele a vedení školy.
7. Provést postupně rozhovory s obětí, svědky, agresory.
8. Informovat zákonné zástupce.
9. Spolupracovat v dané věci s dalšími orgány, zejména OSPOD, PPP, Policie ČR.
10. Pořídít o události zápis.
11. Přijatá opatření

ŠIKANA ZAMĚŘENÁ NA UČITELE

1. Pedagog vyhledá pomoc ostatních (kolegů, vedení školy, pracovníků ŠPP)
2. Učiteli je poskytnuta krizová intervence a nabídka další pomoci
3. ŠPP provedou rozhovory se svědky, obětí a jednotlivě s agresory.
4. ŠPP vyhodnotí závažnost šikany, dohodnou se na dalším postupu (podpora pedagoga, supervize, mentoring).
5. ŘŠ informuje zákonné zástupce, v případě potřeby PČR, OSPOD
6. Škola zajistí posouzení vztahů ve třídě a v případě potřeby zajistí intervenční program

KYBERŠIKANA

1. Pedagog informuje TU a ŠMP.
2. TU/ŠMP provede rozhovor s obětí, včetně záznamu a zajištění/archivace všech důkazů.
3. TU/ŠMP událost oznámí zákonnému zástupci oběti.
4. Je-li agresor znám, TU/ŠMP provede rozhovor s agresorem, poté kontaktuje zákonné zástupce. Je-li agresor neznámý, je oběti doporučeno chovat se dle pravidel bezpečného pohybu na internetu (ukončit komunikaci, blokovat obsah, upozornit na protiprávní jednání...)
5. Došlo-li k činu na půdě školy, jsou vůči agresorovi vyvozeny sankce dle sankčního řádu. Došlo-li k činu mimo půdu školy, zákonný zástupce může předat záležitost Policii ČR nebo OSPOD.
6. Problematika kyberšikany je bez uvedení konkrétních detailů projednána s třídním kolektivem.

ALKOHOL A OMAMNÉ LÁTKY

V prostorách školy v době vyučování i na všech školou pořádaných akcích je zákaz konzumace alkoholu a omamných látek.

1. Při přistižení žáka je třeba mu zabránit v další konzumaci.
2. Alkohol/OL je třeba odebrat a zajistit.
3. V případě, že je žák ohrožen na zdraví/životě, volá učitel lékařskou službu (linka 155).
4. Pokud nebezpečí nehrozí, sepíše stručné vyjádření žáka (odkud a od koho) a informuje ZZ.
5. V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce (ZZ) a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl. V případě nedostupnosti ZZ, může škola vyžádat pomoc a spolupráci OSPOD.
6. Z konzumace alkoholu či omamných látek jsou vyvozeny sankce stanovené Sankčním řádem.

Nález alkoholu/omamné látky ve škole

1. Nalezený alkohol/OL v prostorách školy:
 - a) nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - b) oznámení ŠMP/vedení školy
 - c) uložení u ŠMP/vedení školy (důkaz)
 - d) TU/ŠMP provede zápis
 - d) vyrozumění ZZ
2. Zadržení alkoholu/omamné látky u žáka:
 - a) nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - b) oznámení ŠMP/vedení školy
 - c) uložení u ŠMP/vedení školy (důkaz)
 - d) záznam s vyjádřením žáka školy
 - e) vyrozumění ZZ
 - f) vyvozeny sankce stanovené Sankčním řádem

10. Program proti šikanování

Charakteristika šikanování

Šikanování je chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, či skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem, nebo skupinou vůči jednotlivci či skupině žáků, kteří se z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Jedná se o fyzické útoky (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí), útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana může být realizována i v podobě elektronické komunikace. Ta zahrnuje útoky v podobě e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky.

Šikana se projevuje v přímé i nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídou nebo jinou skupinou spolužáků.

Do povinností žáků lze zakomponovat plnění pravidel používání informačních komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostoru školy). Zapomenout se nesmí ani na stanovení postihů při nedodržování těchto pravidel.

Cíle programu

- vytvářet ve škole klidné, bezpečné a respektující prostředí
- zaměřit se na oblast komunikace a vztahů mezi žáky ve třídách
- podporovat pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky
- vést žáky ke vzájemné toleranci, respektu a odpovědnosti
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- vytvářet širokou nabídku volnočasových aktivit s možností zapojení všech žáků

Postupy řešení šikanování

- rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální, popřípadě konfrontační rozhovory se svědky (ne konfrontace oběti s agresorem)

Zajištění ochrany obětem

- rozhovor s agresory, popřípadě konfrontace mezi nimi
- pohovor a zápis z jednání – výchovný poradce či metodik prevence
- informace rodičů
- jednání s ředitelem školy – zápis
- následná práce s kolektivem
- postup řešení pokročilé šikany

- bezprostřední záchrana oběti
- domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- nahlášení PČR
- vlastní vyšetřování
- informování rodičů
- nahlášení orgánu sociálně právní ochrany dítěte

Spolupráce s rodiči:

- třídní učitelé informují rodiče na třídních schůzkách o problematice šikany
- doporučí vhodný postup v případě jakéhokoli podezření na šikanu
- v případě jakéhokoli podezření na šikanu škola informuje rodiče oběti i agresora

Možné příznaky šikanování

Doma:

Za dítětem nepřicházejí domů žádní spolužáci nebo jiní kamarádi

Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas

Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem

Nechutí jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo)

Dítě chodí ze školy domů hladové (agresori mu berou svačinu)

Usíná s pláčem, má neklidný spánek

Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost se soustředit

Dítě bývá doma smutné či apatické

Odmítá se svěřit s tím, co ho trápí

Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody, případně doma krade peníze

Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí

Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k okolí

Dítě si nápadně často stěžuje na neurčité zdravotní obtíže

Vyhýbá se školní docházce

Dítě se zdržuje doma více, než mělo dříve ve zvyku

Ve škole:

Žák je o přestávce často osamocený, nemá kamarády

O přestávkách vyhledává blízkost učitelů

Při kolektivních sportech bývá volen mezi posledními, či dokonce odmítán

Má-li promluvit před třídou je nejistý a ustrašený

Působí smutně, stísněně, stává se uzavřeným

Jeho školní prospěch se náhle rapidně zhorší

Jeho věci jsou poničené znečištěné či často rozházené

Má často zašpiněný nebo poškozený oděv

Stále postrádá nějaké své věci

Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy

Začíná mít častější absenci

Odřeniny, modřiny či škrábance nedovede uspokojivě vysvětlit

Na koho se obrátit:

rodiče

třídní učitel

sociální pedagog

speciální pedagog

školní metodik prevence

výchovný poradce

zástupce ředitele školy

ředitel školy

někomu, komu důvěřuji

11. Důležité kontakty

Linky důvěry a krizové pomoci

- **Linka bezpečí** – 116 111 (zdarma, nonstop)
Pomoc pro děti a mládež v jakékoli těžké situaci.
www.linkabezpeci.cz
- **Rodičovská linka** – 606 021 021
Podpora pro rodiče i dospívající.
www.rodicovskalinka.cz
- **Centrum pro rodinu Náruč** – 724 289 304, odbornapomoc@naruc.cz
- **Dětské krizové centrum** – 777 715 215 – nonstop linka důvěry, www.ditekrize.cz
- Kriminálita a domácí násilí – Policie ČR – 158
- Tísňová linka – 112 (všeobecná pomoc v krizových situacích)

Poruchy příjmu potravy

- **Anabell** – Centrum pro poruchy příjmu potravy
Telefonická krizová pomoc: 774 467 293
E-mail: poradna@anabell.cz
www.anabell.cz

Duševní zdraví, sebepoškozování

- **Nevypust' duši** – podpora duševního zdraví mladých lidí, www.nevypustdusi.cz

Online poradny

- Chat Linky bezpečí – www.linkabezpeci.cz/chat
- E-mail Linky bezpečí – pomoc@linkabezpeci.cz
- Bezpečně na netu – prevence kyberšikany a rizik internetu, www.bezpecnenanetu.cz

Užitečné mobilní aplikace

- **Nepanikař** – česká aplikace pro zvládání úzkostí, sebepoškozování, deprese, poruch příjmu potravy. www.nepanikar.eu
- **Calmio** – dechová a relaxační cvičení.